

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ (02.05.2023)

Վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ

**2023 թվականի մայիսի 2-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝
ՀՀ ԿԲ նախագահ Մ. Գալստյանը, ՀՀ ԿԲ նախագահի տեղակալներ
Ա. Նուրբեկյանը և Հ. Խաչատրյանը, խորհրդի անդամներ Հ. Ղահրամանյանը,
Դ. Նահապետյանը, Ա. Մանուկյանը, Լ. Սահակյանը, Ն. Ղազարյանը**

Խորհրդի նիստը սկսվեց մայիսի 2-ի դրությամբ Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ: Քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային, ֆինանսական և դրամավարկային հատվածների զարգացումները:

Ներկայացվեցին արտաքին հատվածի ընթացիկ զարգացումները: Արձանագրվեց, որ 2023 թ-ի առաջին եռամսյակում պահպանվել են համաշխարհային և ՀՀ գործընկեր երկրների տնտեսական դանդաղ աճի միտումները, այդ թվում՝ պայմանավորված տնտեսություններում տեղի ունեցող կառուցվածքային փոփոխություններով: Համավարակային սահմանափակումներից հետո Չինաստանի տնտեսության վերաբացումը նպաստում է համաշխարհային աճի որոշակի արագացմանը, ինչպես նաև մի շարք ապրանքների առաջարկի վերականգնման պայմաններում գնաճային միջավայրի մեղմմանը: Գնահատվում էր, որ ԱՄՆ բանկային համակարգում ծագած խնդիրները հիմնականում համակարգային բնույթ չեն կրում և մակրոտնտեսական էական ազդեցություններ չեն ունենա: Միաժամանակ, զարգացած երկրներում խիստ դրամավարկային պայմանների, ինչպես նաև ֆինանսական շուկաներում անորոշության աճի իրավիճակում դրսևորվել են միջազգային ֆինանսական պայմանների խստացումներ: Վերջիններիս ազդեցությամբ միջազգային ապրանքահումքային շուկաներում դիտվում է գների նվազում: Այդուհանդերձ, դեռևս պահպանվող բարձր պահանջարկի և աշխատաշուկայից աճանցվող ճնշումների ազդեցությամբ ընդհանուր համաշխարհային գնաճային միջավայրը շարունակում է մնալ բարձր: Գնահատվում էր, որ այս պայմաններում ՀՀ հիմնական գործընկեր երկրների կենտրոնական բանկերն առաջիկայում կշարունակեն վարել խստացնող դրամավարկային քաղաքականություն: Նման գործողությունների արդյունքում համաշխարհային պահանջարկն աստիճանաբար կթուլանա, միջազգային ապրանքահումքային շուկաներում գները որոշակի կնվազեն, ինչը նաև կարտահայտվի

համաշխարհային գնաճային միջավայրի մեղմմամբ: Այս ամենի ներքո գնահատվում էր, որ արտաքին հատվածից ՀՀ տնտեսության վրա փոխանցվող գնաճային ազդեցությունները կթուլանան:

Խորհուրդը քննարկեց ՀՀ տնտեսության զարգացումները և արձանագրվեց, որ 2023թ-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում պահպանվել է բարձր տնտեսական ակտիվություն՝ հիմնականում պայմանավորված ծառայությունների և շինարարության ոլորտներում արձանագրված բարձր աճով: Ծառայությունների ճյուղի բարձր աճը հիմնականում դրսևորվում է արտաքին բարձր պահանջարկի հաշվին կացություն և հանրային սնունդ ենթաճյուղի աճով: Մեծ աճ է դիտվել նաև տրանսպորտի բնագավառում՝ պայմանավորված ավիատոմսերի վաճառքի հետ կապված գործարքների աճով: Առաջին եռամսյակում շարունակվել են կապիտալի և աշխատուժի մեծաքանակ հոսքերը, որին զուգահեռ նկատվել է նաև արտերկրից Հայաստան ինչպես մուտքի, այնպես էլ ելքի ակտիվություն՝ վկայելով զբոսաշրջության լրացուցիչ աշխուժացման մասին: Արձանագրվեց, որ նշված գործոնների և ՀՀ տնտեսությունում եկամուտների շարունակական ավելացման ազդեցությամբ համախառն պահանջարկը շարունակում է մնալ բարձր:

Քննարկվեցին ՀՀ ֆինանսական շուկայի զարգացումները և փաստվեց, որ 2023 թ-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում ԿԲ հիմնական գործիքի միջոցով իրացվելիության տրամադրման նկատմամբ բանկային համակարգի պահանջարկը որոշակի նվազել է: Այնուամենայնիվ, շուկայական կարճաժամկետ տոկոսադրույքները հիմնականում ձևավորվել են քաղաքականության տոկոսադրույքի շուրջ: Տարվա անցած 4 ամիսների ընթացքում, պայմանավորված կապիտալի մեծ ներհոսքի պահպանմամբ և զբոսաշրջության շարունակական աճով՝ արժութային շուկայում դրամն արժևորվել է: Արձանագրվեց նաև, որ ԱՄՆ բանկային համակարգում ստեղծված սթրեսային իրավիճակի պայմաններում ՀՀ երկրի ռիսկ-հավելավճարը փոքր չափով աճել է՝ ձևավորվելով երկարաժամկետ կայուն մակարդակի շուրջ:

Խորհուրդը քննարկեց գնաճային զարգացումները, որի համատեքստում փաստվեց, որ 2023թ. մարտին գրանցվել է 0.7% գնանկում՝ ամբողջությամբ պայմանավորված պարենային ապրանքների գների 1.9% նվազմամբ: Ոչ պարենային ապրանքների և ծառայությունների գներն ամսվա ընթացքում աճել են՝ համապատասխանաբար 0.2% և 0.4%-ով: **Արդյունքում՝ 12-ամսյա գնաճը կտրուկ նվազել է և ամսվա վերջին կազմել 5.4%: 12-ամսյա բնականոն գնաճը ևս էականորեն նվազել է՝ կազմելով 6.4%:** Արձանագրվեց նաև, որ ԿԲ իրականացրած զսպող դրամավարկային քաղաքականության, դրամի արժևորման և արտաքին հատվածից գնաճային ազդեցության թուլացման արդյունքում ՀՀ

ընդհանուր գնաճային միջավայրը շարունակում է մեղմվել, այնուամենայնիվ, բարձր պահանջարկը և գնաճային սպասումները դեռևս նպաստում են աշխատավարձերի և առանձին ապրանքների ու ծառայությունների գների բարձր աճին:

Իրավիճակային հաշվետվության և արտաքին ու ներքին մակրոտնտեսական զարգացումների քննարկումից հետո Խորհուրդն անցավ մակրոտնտեսական սցենարների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների քննարկմանն ու քաղաքականության տոկոսադրույքի որոշման կայացմանը: Քաղաքականություն մշակող թիմը Խորհրդին էր ներկայացրել վերոնշյալ մակրոտնտեսական իրավիճակում առաջիկա տնտեսական զարգացման հեռանկարներից ածանցվող հնարավոր դրամավարկային ռիսկերը նկարագրող սցենարներ: Խորհրդի անդամները միակարծիք էին, որ մի կողմից արտաքին հատվածից ՀՀ տնտեսության վրա փոխանցվող գնաճային ազդեցությունները շարունակում են թուլանալ, իսկ մյուս կողմից ՀՀ տնտեսությունում դեռևս պահպանվում են բարձր պահանջարկ ու գնաճային սպասումներ: Խորհուրդն արձանագրեց, որ առաջիկայում ակնկալվում է 12-ամսյա գնաճի էական նվազում՝ պայմանավորված մի կողմից ներմուծված պարենային ապրանքների մասով դիտվող գնանկումային երևույթներով, իսկ մյուս կողմից՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում ձևավորված բարձր գներով: Ուստի, եթե նման միտումները զուգահեռվեն գնաճային սպասումների համարժեք նվազմամբ, ինչպես նաև կապիտալի մեծածավալ ներհոսքի պայմաններում փոխարժեքի արժևորման գնանկումային ազդեցությունների շարունակմամբ, ապա առաջիկա ժամանակահատվածում առկա են ցածր գնաճի ձևավորման ռիսկեր: Միևնույն ժամանակ, չնայած ընդհանուր գնաճի սպասվող նվազմանը, աշխատավարձերը և «առավել կոշտ գներով» բնորոշվող մի շարք ապրանքների և ծառայությունների գները դեռևս շարունակում են աճել բարձր տեմպերով՝ արտահայտելով նաև բարձր համախառն պահանջարկի պահպանումը: Ուստի, կարճաժամկետ հատվածում նույնիսկ 12-ամսյա գնաճի դանդաղման պարագայում, ապագայի գնաճային ռիսկերը դեռևս ամբողջությամբ չեզոքացված չեն: Դիտարկվող ռիսկերի քննարկմամբ Խորհուրդը կարևորվեց ապագա գնաճային ռիսկերի կարգավորման և գնաճի վերջնական հաղթահարման ուղղությամբ գործողությունների հետևողականությունը: Արդյունքում, **ԿԲ Խորհուրդը միաձայն որոշեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը թողնել անփոփոխ:** Խորհուրդը նաև հաստատեց, որ հետևողական է լինելու համարժեք գործողություններով ապահովելու պահանջարկի հետագա կարգավորում և գնաճային սպասումների կայունացում: Դրամավարկային քաղաքականության նախանշված սցենարում գնահատվում էր, որ 12-ամսյա գնաճն արագորեն կնվազի, առաջիկայում կձևավորվի նպատակային ցուցանիշից ցածր և միջնաժամկետում կկայունանա նպատակային 4% ցուցանիշի շուրջ:

ԿԲ Խորհուրդը գնահատում էր, որ նախանշված ուղեգծից գնաճի շեղման ռիսկերը հիմնականում հավասարակշռված են: Ռիսկերի որևէ ուղղությամբ դրսևորման պարագայում Խորհուրդը համարժեքորեն կարձագանքի և կապահովի գների կայունության նպատակը:

Խորհուրդը հաստատեց ԿԲ գործիքների տոկոսադրույքների վերաբերյալ որոշումը և առաջարկվող մամուլի հաղորդագրությունը, որոնք կցվում են:

Տոկոսադրույքի որոշում

ԿՈԴ

050.0061 L. 02.05.23

02 մայիսի 2023 թվականի թիվ 61 L

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԴՐԱՄԱՎԱՐԿԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՄԱՆ ԵՎ ՎԵՐԱՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՄԱՄԼՈ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 20-րդ հոդվածի «գ» և «ե» կետերով և «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթներով՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը

Ո Ր Ո շ ՈՒ Մ Է .

1. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը սահմանել 10.75%:
2. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից տրամադրվող լոմբարդային ռեպո գործիքի տոկոսադրույքը սահմանել 12.25%:
3. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից դրամական միջոցների ներգրավման գործիքի տոկոսադրույքը սահմանել 9.25%:
4. Հավանություն տալ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ մամլո հաղորդագրությամբ (կցվում է):
5. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային տնային էջում հրապարակման օրվան հաջորդող օրը:

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի նախագահ

Մարտին Գալստյան

Երևան

ՄԱՄՈՒԼԻ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

02.05.2023

2023 թ. մայիսի 2-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը որոշեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը թողնել անփոփոխ՝ սահմանելով 10.75%:

2023 թ. մարտին 12-ամսյա գնաճը կտրուկ նվազել է և ամսվա վերջին կազմել 5.4%: 12-ամսյա բնականոն գնաճը ևս զգալիորեն նվազել է՝ կազմելով 6.4%:

2023 թ. առաջին եռամսյակում պահպանվել են համաշխարհային և ՀՀ հիմնական գործընկեր երկրների տնտեսական աճի դանդաղ տեմպերը: Գնահատվում է, որ ԱՄՆ բանկային համակարգում ձևավորված խնդիրները հիմնականում համակարգային բնույթ չեն կրում և մակրոտնտեսական էական ազդեցություններ չեն ունենա: ՀՀ գործընկեր երկրներում 12-ամսյա գնաճը շարունակում է նվազել, սակայն պահպանվող բարձր պահանջարկի և աշխատաշուկայից ածանցվող ճնշումների ազդեցությամբ ընդհանուր գնաճային միջավայրը մնում է բարձր: Ուստի, գործընկեր երկրների կենտրոնական բանկերն առաջիկայում կշարունակեն խստացնել դրամավարկային պայմանները: Միջազգային կոշտ ֆինանսական պայմանները նպաստում են ապրանքահումքային շուկաներում գների նվազմանը: Արդյունքում՝ համաշխարհային տնտեսությունից ՀՀ տնտեսության վրա գնաճային ազդեցությունները շարունակում են թուլանալ:

2023թ-ի սկզբին ՀՀ տնտեսությունում պահպանվել է բարձր ակտիվությունը, որին նպաստել է ծառայությունների և շինարարության ոլորտներում արձանագրված բարձր աճը: Կապիտալի և աշխատուժի շարունակվող մեծ ներհոսքի, զբոսաշրջության զգալի ակտիվացման և ՀՀ տնտեսությունում եկամուտների ավելացման պայմաններում համախառն պահանջարկը մնում է բարձր: Իրականացված զսպող դրամավարկային քաղաքականության, դրամի արժևորման և արտաքին հատվածից գնաճային ազդեցության թուլացման արդյունքում 12-ամսյա գնաճը ՀՀ-ում նվազում է: Այնուամենայնիվ, բարձր պահանջարկը և գնաճային սպասումները դեռևս շարունակում են նպաստել աշխատավարձերի և առանձին ապրանքախմբերում ու ծառայություններում բարձր գնաճի պահպանմանը:

ԿԲ խորհուրդը նպատակահարմար է գտնում քաղաքականության տոկոսադրույքը թողնել անփոփոխ: Խորհուրդը հետևողական է լինելու համարժեք գործողություններով ապահովելու պահանջարկի կարգավորում և գնաճային սպասումների կայունացում: Դրամավարկային քաղաքականության նախանշված սցենարում 12-ամսյա գնաճն արագորեն կնվազի, առաջիկայում կձևավորվի նպատակային ցուցանիշից ցածր և միջնաժամկետում կկայունանա նպատակային 4% ցուցանիշի շուրջ:

ԿԲ խորհուրդը գնահատում է, որ նախանշված ուղեգծից գնաճի շեղման ռիսկերը հիմնականում հավասարակշռված են: Ռիսկերի որևէ ուղղությամբ դրսևորման պարագայում Խորհուրդը համարժեքորեն կարձագանքի և կապահովի գների կայունության նպատակը:

Կենտրոնական բանկի հասարակայնության հետ
կապերի ծառայություն